

СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ШОСТЕ СКЛИКАННЯ
сорок сьома сесія
РІШЕННЯ

Суми

28.08.2015

**Про підсумки роботи агропромислового
комплексу Сумської області
за I півріччя 2015 року**

Заслухавши інформацію про підсумки роботи агропромислового комплексу Сумської області за I півріччя 2015 року, обласна рада відзначає, що упродовж звітного періоду проводилася значна організаційна робота, пов'язана із здійсненням комплексу заходів щодо розвитку агропромислового комплексу та сільських територій області. У той же час стабільній роботі та розвитку агропромислової галузі заважає ряд проблемних питань.

Так, рівень закупівельних цін на зерно не задовольняє сільськогосподарських товаровиробників області, бо залишається дуже низьким. При цьому ціни на матеріально-технічні ресурси, зокрема, на мінеральні добрива, у порівнянні з минулим роком зросли у 2-2,5 рази. Така ситуація на ринку зерна може призвести до зменшення посіву озимих на зерно під урожай 2016 року на 26,1 тис. гектарів (11,0%) по всіх категоріях господарств області.

Проблемним залишається питання рівня закупівельних цін на молоко від господарств населення, оскільки починаючи з 15.01.2015, вони стрімко знизились із 4,00 гривень до 2,50 гривень за кілограм і до цього часу залишаються на такому ж рівні.

Низькі закупівельні ціни на тваринницьку продукцію, несвоєчасні розрахунки молокопереробних підприємств області за закуплене молоко та відсутність державної підтримки щодо збереження і утримання молодняку великої рогатої худоби є одними з головних причин зменшення поголів'я худоби у сільськогосподарських підприємствах та господарствах населення.

Не зважаючи на зростання надходжень до місцевих бюджетів від плати за землю, залишаються невирішеними питання неправомірного безоплатного використання нерозподілених (невитребуваних) паїв; земельних ділянок, спадкоємці яких невідомі, відмовилися від прийняття спадщини чи не отримали в установленій термін свідоцтво про право на спадщину; земель, які резервувались у ході проведення паювання сільськогосподарських підприємств для розміщення проектних елементів (шляхів, лісосмуг, інженерно-технічних

елементів), а також збільшення розміру та забезпечення своєчасності сплати орендної плати за використання земельних та майнових паїв громадян тощо.

Ураховуючи викладене та пропозиції постійної комісії обласної ради з питань агропромислового комплексу та соціального розвитку села, відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада

ВИРШИЛА:

1. Інформацію про підсумки роботи агропромислового комплексу Сумської області за I півріччя 2015 року взяти до відома (додається).

2. Рекомендувати місцевим державним адміністраціям та органам місцевого самоврядування області у межах наданих законодавством повноважень організувати роботу щодо:

2.1. Передачі в оренду нерозподілених (невитребуваних) земельних ділянок в установленому законодавством порядку для використання за цільовим призначенням на строк до моменту отримання їх власниками державних актів на право власності на земельну ділянку.

2.2. Виплати орендної плати за використання земельних і майнових паїв громадян в установлені в договорах оренди строки та розмірах згідно з чинним законодавством.

2.3. Здійснення необхідних заходів із своєчасної підготовки та проведення комплексу осінньо-польових робіт у 2015 році.

2.4. Забезпечення галузі тваринництва кормами в повному обсязі та своєчасної підготовки тваринницьких приміщень до осінньо-зимового періоду 2015-2016 років.

2.5. Розвитку кооперативного руху на селі.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань агропромислового комплексу та соціального розвитку села.

Заступник голови

В.І.Лаврик

**Інформація
про підсумки роботи агропромислового комплексу Сумської області
за I півріччя 2015 року**

Агропромисловий комплекс належить до провідних галузей Сумської області, стан справ в якій впливає на рівень і якість життя населення, формування експортного потенціалу регіону, забезпечення продовольчої безпеки області та розвиток сільських територій. Галузь стабільно розвивається.

В області завершено збирання ранніх зернових культур.

Станом на 19.08.2015 по всіх категоріях господарств області обмолочено ранніх зернових культур на площі 338,2 тис.гектарів, намолочено 1397,0 тис.тонн зернових при середній урожайності 41,3 ц/га.

Для приймання та зберігання зерна нового врожаю в області налічується 30 хлібоприймальних підприємств загальною ємкістю 1 млн. 987 тис.тонн.

Крім того, загальна ємкість зернових складів сільськогосподарських підприємств становить до 1 102,3 тис.тонн.

На хлібоприймальні підприємства області завезено зерна нового врожаю 598,7 тис.тонн, в тому числі пшениці – 515,8 тис.тонн, із якої продовольчої – 290,8 тис.тонн (56,4%).

Для проведення необхідної доробки зерна до відповідних кондицій на елеваторах області в наявності є 79 сушарок, потужність яких становить 55 тис.тонн на добу, в сільськогосподарських підприємствах – 160, потужністю 31 тис.тонн за добу.

Сільськогосподарськими товаровиробниками області укладено форвардні контракти з ПАТ «Аграрний фонд» на постачання зерна під урожай 2015 року в обсязі 61,5 тис.тонн на загальну суму 154,1 млн.гривень. На сьогоднішній день 70 % платежу проавансовано (107,7 млн.гривень).

Для забезпечення населення області хлібобулочними виробами необхідно 75 тис.тонн зерна. ПАТ «Аграрний фонд» забезпечує хлібопекарські підприємства Сумської області необхідними обсягами пшеничного та житнього борошна за ціною:

вищий ґатунок	– 4 650 гривень за тонну;
I ґатунок	– 4 550 гривень за тонну;
житнє	– 3 300 гривень за тонну.

З початку року хлібопекарські підприємства області закупили 3,0 тис.тонн борошна ПАТ «Аграрний фонд», у тому числі пшеничного – 1,4 тис.тонн, житнього – 1,6 тис.тонн. За січень – червень 2015 року в області вироблено 40,3 тис.тонн борошна (83,4 % до 2014 року).

Підприємствами Сумщини за рік виробляється до 50 тис. тонн хлібобулочних виробів. При цьому потужності хлібопекарських підприємств області дозволяють випікати 390 тонн хлібобулочних виробів за добу або понад 140 тис. тонн на рік.

На жаль, цінова ситуація щодо рівня закупівельних цін на зерно не задовольняє сільськогосподарських товаровиробників області і залишається дуже низькою. При цьому ціни на матеріально-технічні ресурси, зокрема, на мінеральні добрива, у порівнянні з минулим роком зросли у 2-2,5 рази.

У зв'язку з ціновою ситуацією, яка склалася на ринку зерна, по всіх категоріях господарств області очікується зменшення посіву озимих на зерно під урожай 2016 року на 26,1 тис. гектарів, або на 11,0 %.

Сільськогосподарськими підприємствами області у 2015 році особливу увагу приділено оновленню машино-тракторного парку.

За 7 місяців 2015 року, згідно з оперативними даними управління агропромислового розвитку районних державних адміністрацій, придбано 400 одиниць різноманітної сільськогосподарської техніки на суму 356,2 млн. гривень, або на 228,7 млн. гривень більше до відповідного періоду попереднього року (на 80 одиниць).

Наявна кількість сільськогосподарської техніки у сільськогосподарських підприємствах області (окрім зернозбиральних комбайнів, технологічна потреба в яких становить 1 203 одиниці, а є в наявності лише 1078 одиниць), задовольняє технологічну потребу для проведення комплексу сільськогосподарських робіт в оптимальні терміни згідно із запланованими обсягами.

У галузі тваринництва за 6 місяців 2015 року в усіх категоріях господарств вироблено 29,9 тис. тонн м'яса, що на 2,1 тис. тонн (або 6,6 %) менше відповідного періоду минулого року, молока – 205,5 тис. тонн, що на 5,1 тис. тонн (або 2,4 %) менше, яєць – 209,5 млн. штук, що на 16,3 млн. штук (або 7,2 %) менше відповідного періоду минулого року.

Поголів'я великої рогатої худоби в усіх категоріях господарств області становить 159,4 тис. голів, або на 11,1 тис. голів більше до 01.01.2015 (+7,5 %), в тому числі корів – 84,8 тис. голів, що на рівні показника на початок року. Поголів'я свиней становить 155,3 тис. голів, що на 4,1 тис. голів (або на 2,6 %) менше до показника на початок року, овець – 45,5 тис. голів, що на 9,4 тис. голів (або на 26 %) більше, птиці – 6 459,3 тис. голів, або на 1 901,4 тис. голів більше до початку року (+41,7 %).

Проте низькі закупівельні ціни на тваринницьку продукцію, несвоєчасні розрахунки молокопереробних підприємств області за закуплене молоко та відсутність державної підтримки за збереження і утримання молодняку великої рогатої худоби є однією з причин зменшення поголів'я худоби у деяких сільськогосподарських підприємствах та господарствах населення.

Надій молока на корову в сільськогосподарських підприємствах становить 2 490 кг, що більше на 171 кг проти відповідного періоду 2014 року, середньодобові прирости ВРХ складають 507 грамів (більше на 8 грамів), свиней – 420 грамів (більше на 5 грамів проти відповідного періоду 2014 року).

Серед регіонів України за чисельністю поголів'я великої рогатої худоби у сільськогосподарських підприємствах область посідає 7 місце, корів – 5 місце, по обсягах виробництва молока – 7 місце.

В області упродовж останніх років спостерігається стійка позитивна динаміка збільшення потоку інвестицій в аграрний сектор економіки Сумщини та реалізується цілий ряд інвестиційних проектів.

На виконання заходів Програми розвитку агропромислового комплексу та сільських територій Сумської області на період до 2015 року Департаментом агропромислового розвитку Сумської обласної державної адміністрації спільно з районними державними адміністраціями, суб'єктами господарювання сформовано виробничо-інвестиційну карту розвитку агропромислового комплексу Сумської області на 2015 рік, якою передбачено створення у 2015 році 72 нових робочих місць.

З цією метою упродовж січня-червня 2015 року в області реалізовано 50 інвестиційних проектів і станом на 01.07.2015 за оперативними даними сума залучених інвестиційних коштів в агропромисловий комплекс області становить 396,9 млн.гривень (117 % до відповідного періоду 2014 року), у тому числі:

галузь рослинництва -	12,8 млн.гривень
галузь тваринництва -	50,7 млн.гривень
харчова та переробна промисловість -	16,8 млн.гривень
інфраструктура аграрного ринку -	59,1 млн.гривень
придбання техніки -	257,2 млн.гривень
машино-тракторний парк -	0,3 млн.гривень.

Упродовж 2015 року на будівництво (реконструкцію) елеваторних потужностей передбачається залучити 755,2 млн.гривень інвестиційних коштів, з яких станом на 01.07.2015 залучено 59,1 млн.гривень.

У ТОВ «Ньюсфера» Шосткинського району проведено реконструкцію зернового елеватора потужністю 16 тис.тонн, обсяг залучених інвестицій становить 2,2 млн.гривень.

У ТОВ «Урожайна країна» «Андріяшівський елеватор» Роменського району проведено будівництво додаткової лінії з приймання та сушіння зерна інвестиційною вартістю 4,5 млн.гривень.

Розпочато будівництво зернового елеватора потужністю 30 тис.тонн у ТОВ «Шосткинський елеватор» м. Шостка загальною інвестиційною вартістю 150 млн.гривень, освоєно 8,6 млн.гривень.

Розпочато будівництво II черги зернового елеватору в ТОВ «Вітчизна» Конотопського району загальною інвестиційною вартістю 50 млн.гривень, освоєно 40 млн.гривень та ряд інших об'єктів.

У харчовій та переробній промисловості протягом 2015 року передбачається проведення робіт на 14 об'єктах із залученням 46,3 млн.гривень інвестиційних коштів, з яких станом на 01.07.2015 залучено 16,8 млн.гривень.

Заплановані заходи проводилися на таких об'єктах:

- ПАТ «Бель Шостка України» Шосткинського району проведено реконструкцію цеху плавлених сирів вартістю 11 млн.гривень інвестиційних коштів;

- ПП «Рось» Охтирського району проведено реконструкцію цеху м'яких сирів та компресорної станції вартістю 0,8 млн.гривень інвестиційних коштів;

- ТОВ «Авіс Україна» Сумського району проводиться будівництво комбікормового цеху потужністю 120 тонн на добу, залучено 2,4 млн.гривень інвестиційних коштів;

- ТОВ «Агробізнес ТСК» Недригайлівського району проводиться будівництво цеху по пакуванню овочевої продукції, залучено 1,2 млн.гривень інвестиційних коштів.

У галузі тваринництва в ПСП АФ «Піонер» Охтирського району продовжується будівництво молочнотоварного комплексу на 1 000 голів (інвестиційна вартість 40 млн.гривень, освоєно 900 тис.гривень).

У ТОВ «Вітчизна» Конотопського району проводиться реконструкція тваринницьких приміщень та будівництво другої черги доїльного залу на 160 голів корів (інвестиційна вартість 45 млн.гривень, освоєно 27,7 млн.гривень).

У ТОВ «УТАК» Шосткинського району побудовано приміщення для утримання корів з установкою молокопроводу на 266 голів корів інвестиційною вартістю 5 млн.гривень. Поряд з цим проводиться будівництво 3 приміщень для утримання молодняку ВРХ інвестиційною вартістю 8 млн.гривень, освоєно 6,8 млн.гривень.

У ПСП «Онiкс» Шосткинського району введено молокопровiд, освоєно 1,3 млн.гривень.

Європейський досвід показує, що одноосібники через кооперативи та збутові мережі можуть забезпечити до 80 % потреб населення у продуктах харчування. Тож цілком очевидно, що Сумщині необхідно і надалі розвивати кооперацію на селі, оскільки це дає можливість реалізувати свою продукцію за сприятливими цінами, створювати нові робочі місця, підвищувати рівень життя на селі.

В області зареєстровано 41 сільськогосподарський обслуговуючий кооператив, більшість з яких багатофункціональні. На сьогоднішній день в регіоні працює 14 кооперативів, в тому числі за підтримки спільного проекту ЄС-ПРООН в області створено і працюють 2 сільськогосподарські кооперативи. Це молочарський СОК «Чернечослобідський» Буринського району та багатофункціональний СОК «Вовнянський» Шосткинського району, який займається обробіткою землі та надає транспортні послуги.

Крім того, за підтримки спільного проекту ЄС-ПРООН у 2015 році створено та зареєстровано ще 4 сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи з обробіткою землі, по два у Глухівському та Недригайлівському районах.

На сьогоднішній день Департаментом агропромислового розвитку Сумської обласної державної адміністрації проводиться організаційна робота щодо створення нових сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів

різних напрямків діяльності. На розгляд Сумської обласної ради подано чотири проекти бізнес-планів таких кооперативів для розгляду питання щодо можливості виділення з обласного бюджету фінансової підтримки на їх утворення та функціонування.

З метою підвищення якості молока, що заготовлюється в господарствах населення, проводиться робота зі створення нових молокоприймальних пунктів. В області налічується 416 молокоприймальних пунктів, з них 98 – облаштовані згідно з нормативними вимогами. Такими пунктами закуповується 45 % молока, яке реалізується приватним сектором.

За I півріччя 2015 року для переробки на молокопереробні підприємства області надійшло 99,9 тис.тонн молока (до минулого року 74,2 %), у тому числі: від сільгосппідприємств – 73,1 тис.тонн (73,9 % до минулого року), від господарств населення – 24,7 тис.тонн (76,3 % до минулого року).

За даними моніторингу, який проводиться Департаментом агропромислового розвитку Сумської обласної державної адміністрації, закупівельні ціни на молоко для сільгосппідприємств залишаються стабільними упродовж року. Станом на 20.08.2015 закупівельні ціни на молоко екстра становлять 4,80 – 5,10 гривень за 1 кілограм, за молоко вищого та першого гатунку – 3,50 – 5,00 гривень за 1 кілограм.

Проте питання рівня закупівельних цін на молоко від господарств населення залишається проблемним, оскільки починаючи з 15.01.2015 вони стрімко знизились з 4,00 гривень до 2,50 гривень за кілограм і до цього часу залишаються на такому ж рівні.

У лютому цього року за підписом голови Сумської обласної державної адміністрації та заступника голови Сумської обласної ради направлено листи до Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Міністерства аграрної політики та продовольства України про необхідність на законодавчому рівні встановлення мінімально допустимого рівня цін на молоко, а саме: не нижче 3,00 гривень за кілограм. Проте зазначене питання до цього часу залишається не урегульованим.

Заборгованість переробних підприємств за закуплене молоко перед товаровиробникам області становить понад 55,0 млн.гривень, у тому числі: перед населенням – 5,0 млн.гривень. Вирішення питання урегулювання закупівельних цін на молоко можливе лише на законодавчому рівні.

Парламентом ухвалено 15.07.2015 в першому читанні проект Закону про внесення змін до Закону України «Про молоко та молочні продукти» та Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України». Зазначеним законопроектом передбачається встановлення мінімальної закупівельної ціни для молока другого гатунку – 4 гривні.

Щодо цінової ситуації на інші продукти харчування, то за сукупною вартістю основних продуктів харчування область посідає 9 місце серед 25 регіонів України. Сукупна вартість продовольчого кошику по області на 2% менша від загальнодержавного показника і складає 745,3 гривень.

За останній місяць спостерігається сезонне зниження цін на овочі «борщового набору» (картопля, буряк, морква, капуста, цибуля) в межах 15 % – 50 % та на яблука – на 34 %.

Разом з тим, залишається стабільною ціна на хліб, олію соняшникову, цукор, м'ясо курей та яйця курячі.

З метою забезпечення населення області продовольчою продукцією, цінової стабілізації на споживчому ринку та запобігання виникненню дефіциту соціально значущих продовольчих товарів постійно на ринках міст і селищ міського типу області проводяться продовольчі ярмарки та торгові дні, на яких безпосередні виробники продукції реалізують продукти харчування за цінами на 15-20% нижче ринкових.

Станом на 01.07.2015 Департаментом агропромислового розвитку Сумської обласної державної адміністрації проведено 2 обласні виставки-ярмарки, управлінням агропромислового розвитку районних державних адміністрацій – 1410 ярмарків та торгових днів на ринках міст, селищ міського типу та сіл області.

Середньомісячна заробітна плата одного працівника, зайнятого у сільському господарстві області, за січень-червень 2015 року становить 2 928 гривень, рівень якої зріс на 37 % порівняно з відповідним періодом 2014 року.

До бюджетів усіх рівнів за 6 місяців 2015 року сплачено платниками податків сільськогосподарського виробництва та виробників харчових продуктів і напоїв Сумської області 297,1 млн.гривень, що на 57,2 млн.гривень (або на 23,8 %) більше у порівнянні з відповідним періодом 2014 року:

- до державного бюджету сплачено 108,2 млн.гривень, що на 10,4 млн.гривень (або на 10,7 %) більше до відповідного періоду 2014 року;
- до місцевих бюджетів сплачено 188,9 млн.гривень, що на 46,8 млн.гривень (або на 32,9 %) більше до відповідного періоду 2014 року.

При цьому значний ріст надходжень до бюджету здійснено платниками податків сільськогосподарського виробництва. Так, за 6 місяців 2015 року ними сплачено до бюджетів усіх рівнів 198,8 млн.гривень, що на 74,9 млн.гривень (або на 60,4 %) більше, ніж у відповідному періоді 2014 року:

- до державного бюджету сплачено 37,2 млн.гривень що на 28,4 млн.гривень (або у 4,3 рази) більше до відповідного періоду 2014 року;
- до місцевих бюджетів сплачено 161,6 млн.гривень, що на 46,5 млн.гривень (або на 40,3 %) більше до відповідного періоду 2014 року.

У зв'язку з набранням з 01.01.2015 чинності Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28 грудня 2014 року № 71-VIII сплата єдиного податку четвертої групи за 6 місяців 2015 року становить 18,9 млн.гривень, що на 17,4 млн.гривень (або у 12,5 разів) більше у порівнянні до відповідного періоду 2014 року.

Щорічно збільшуються доходи власників земельних паїв, зростає відсоток орендної плати за оренду земельних паїв. Одним із основних завдань на сьогодні є питання врегулювання земельних відносин та захисту прав селян.

З метою контролю та оперативного втручання в хід роботи по врегулюванню земельних відносин запроваджено щомісячний моніторинг розрахунків за оренду земельних паїв.

За 2015 рік сума нарахованої орендної плати за земельні паї становить 563,8 млн.гривень.

Орендна плата за користування земельними паями станом на 01.07.2015 (згідно з оперативними даними районних управлінь агропромислового розвитку) виплачена на суму 39 млн.гривень, що становить 6,9 % від суми, передбаченої договорами. Середній відсоток виплати від грошової вартості орендованої землі на сьогодні становить 3,4 %.

Формування і реалізація кадрового потенціалу агропромислового комплексу є одним з найбільш важливих завдань в регіоні, від вирішення якого залежить розвиток аграрного сектору та його адаптації до ринкових умов господарювання.

Для збереження кваліфікованих кадрів на селі та створення нових робочих місць Департаментом агропромислового розвитку Сумської обласної державної адміністрації проводиться відповідна робота спільно з управліннями агропромислового розвитку районних державних адміністрацій та керівниками сільськогосподарських підприємств всіх форм власності області.

Директор Департаменту агропромислового розвитку Сумської обласної державної адміністрації Непочатов О.М. 11.08.2015 взяв участь у виїзному засіданні постійної комісії обласної ради з питань агропромислового комплексу та соціального розвитку села Сумської обласної ради, яке проходило на базі Роменського району. У ході засідання розглянуті питання кадрового забезпечення агропромислового комплексу області, обговорено питання необхідності вирішення на державному рівні проблем у сфері земельних відносин, зокрема, щодо продовження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення в Україні та збереження чинної системи оподаткування сільськогосподарських товаровиробників.

Тимчасово виконуючий обов'язки
директора Департаменту

 - О.П.Петрова